

2881

II

-1-

1985 Z

1985

Lubawska Krystyna Kowalczyk, ur. 7/III. 23 r.
bez zawodu (uczennia)

REFERAT
HISTORICZNY

Dnia 13. IX. 1940 r. została zprocy zabrana,
jak i większość Polaków z Bielska - Podl.

i wywieziona do Północnego Karachstanu.
Byłam w t. zw. wolicyzacji w kolonii
karachskiej "Bejwetkor" st. Surowo
Północny Karachstan.

Kolonia była w pustym stepie 14 km od
stacji kolejowej. Domy t. zw. ziemianki usztyt
rozstawione. Werniki higieniczne okropne - brud
i nieczystość.

W kolonii tym było 23 rolników polskie,
przeważnie urzędników państwowych lub
zajmujących się rolnictwem przez własne
kolonizację. Poziom moralny był usztyt
dobry, nasami przynajmniej szczególnie kiedy
zagłębiamy do was głębi i zimno.

1985

Pracownicy polskie były z sobą bardzo źle,
 nie kooperowały z sobą i pomagały sobie
 najmniej.

Chodziło się na cały dzień na roboty
 w kopalni dość ciężko. Wyżywienie
 nie wystarczające. Na dzień mieściły na
 dwie osoby makaronu na rękę z wodą i po
 400 gramów chleba, porostający w zmuszkach
 nie dostawali nic. Za pracę by mi
 strzymali się żadnego wynagrodzenia prócz
 1 litra mleka spod centrifugi skiszenie.

Żyli się ze sprzedawą ubrań i pościeli,
 a gdy to się skończyło - głodowali się.

Dużo pomocy dawali nam 8 kg. psiki
 z kraju cał rocznie i zwierząt.

Z dniem wybuchu wojny bolszewicko-mińskiej
 umarło się wszystko.

Kierownikami byli się zwraceni
 po pracy co dzień w to miejsce lokum,

1985

-3-

1985

żeby nie rebudować podziemi, wykładali listy
 z kraju, opowiadali się swym przeżyciom, wspomnieniom
 deklamowali się i spiewali nam piosenki.

W miejscu zorganizowali się u siebie wujek.
 Stosunek między N.K.H.D. do Polaków był
 bardzo nieprzychylny. Nie wolno nam się było
 nigdzie wydostać, ani mówić cośkolwiek o wojnie
 Ojczyźnie, ani skarżyć się na władze kopalni
 i warunki. Często w nocy zrywano nas,
 szliano i upyśno zasady bolszewickie, przytłaczano
 w fatalny sposób wszystko co polskie, na co
 my nie pozwalaliśmy szerzej, przytłaczano.

Szpital mieliśmy na miejscu, ale pomoc
 lekarską była prawi żadna, a warunki
 szpitalne okropne. Umarło tam około 25 Polaków.
 Woytych warunków nie pamiętam.

Umarła: Żarska, Majerska, Lukaszkowa,
 sporo innych, matka z 4-gim dziećmi.
 Do wojny mińskiej bolszewickiej korespondent.

oralisiny z roslakami z kraju, otrzymaliny
 paczki, nawet z spod okupacji niemieckiej.
 Hmiesci, otrzymaliny okoliczno nocnia
 1940r.

Do niejaka przyjechalam z uslug porucznika
 jak na roker wyjarole wyzabiony przez
 niego w Swarcu oku. 13 kwietnia 1942r.